

Gäller för: Västernorrlands kommuner i samverkan 		Basal hygien i vård och omsorg	
Fastställt: 160111	Giltigt tom: 271130	Reviderat: 251201	Sida: 2 av 3

Smycken, naglar och förband

- Halsband, örhängen eller smycken i läkta piercade hål, kan bäras om de inte hänger ner i arbetsfältet eller om andra regler finns i verksamheten
- Infekterade sår, nagelbandsinfektioner eller dylikt rapporteras alltid till arbetsledare
- Naglar ska vara korta och fria från konstgjorda material
- Underarmar och händer ska hållas fria från klocka, smycken, bandage, förband, stödskenor eller motsvarande

Skyddskläder/Skyddsutrustning

Engångsplastförkläde

- Ska användas för att förhindra att smittämnen överförs via arbetskläderna
- Används vid kontakt med vårdtagaren eller vårdtagarens säng. Exempel kan vara vid personlig omvårdnad, bäddning, hantering av smutstvätt/avfall samt vid rehabilitering
- Används som skydd vid stänk och kontakt med kroppsvätskor
- Plastförklädet kastas direkt efter användning, byts mellan vårdtagare

Andningsskydd, munskydd, visir

- Vid arbetsmoment som medför risk för stänk av kroppsvätskor mot ansiktet ska munskydd klass IIR och/eller heltäckande visir användas
- Andningsskydd används som personlig skyddsutrustning vid vissa smittämnen, se respektive rutin

Skoskydd

Personal vid ordinärt boende kan vid behov använda skoskydd. Dessa är engångs. Händerna desinfekteras direkt när du tagit på eller av skoskydden.

Skyddshandskar

- Skyddshandskar används vid risk för kontakt med kroppsvätskor till exempel; urin, avföring, blod och sekret
- Händerna ska desinfekteras innan handskar tas ur förpackningen så att renheten bibehålls både på handskena som ska användas och de som är kvar i förpackningen
- Handskar byts mellan olika vårdmoment hos samma vårdtagare samt mellan vårdtagare. Kastas direkt efter användning
- Berör inte omväxlande smutsigt och rent, oavsett om handskar används eller ej. Handskarnas utsida blir förorenad och sprider smitta på samma sätt som en odesinfekterad hand
- Desinfektera händerna efter att handskena tagits av eftersom handskena inte är helt täta, händerna kan också smutas ned i samband med att handskena tas av

Gäller för: Västernorrlands kommuner i samverkan 		Basal hygien i vård och omsorg	
Fastställt: 160111	Giltigt tom: 271130	Reviderat: 251201	Sida: 3 av 3

Handhygien

- Underarmar och händer ska hållas fria från ringar, armband, klockor, stödskenor, förband eller liknande så att en god handhygien kan utföras. Naglarna ska vara korta och fria från konstgjort material
- Personal med sår på händer eller underarmar rekommenderas ta kontakt med sin chef för bedömning

Handdesinfektion

- Handdesinfektion med alkoholbaserat handdesinfektionsmedel ska utföras före och efter kontakt med vårdtagare. Före rent arbete (exempelvis hantering av förrådsmateriel och rent/desinfekterat gods). Efter smutsigt arbete samt före och efter användningen av handskar
- Kupa handen, ta rikligt (2–4 ml) med alkoholbaserat desinfektionsmedel. Gnid in medlet i handflatorna, på ovansidan händer, på fingertopparna, runt alla fingrarna, tumgreppen och (ca.15 cm) upp på handled/underarmarna. Fortsätt gnida tills alkoholen dunstat och huden är torr

Handtvätt

- Om händerna är synligt smutsiga, efter kontakt med vårdtagare som kräks eller har diarré samt innan mathantering ska händerna tvättas med tvål och vatten. Torka sedan händerna torra med engångshandduk och därefter desinfekteras händerna
- Tvål torkar ut huden (handdesinfektion innehåller återfuktande medel), använd därför handkräm på raster och under ledighet för att förebygga hudbesvär

Relaterad information:

[AFS 2023:10](#). Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om risker i arbetsmiljön

[SOSFS 2015:10](#). Socialstyrelsens föreskrifter om basal hygien i vård och omsorg

[SOSFS 2011:9](#). Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete

[Vårdhandboken](#). Basala hygienrutiner